

Република Србија
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ
Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412
E-mail: zzsknis@open.telekom.rs
Број: 808/2
Датум: 29.9.2014.

“ИНФОПЛАН Д.О.О. – АРАНЂЕЛОВАЦ”

АРАНЂЕЛОВАЦ
Краља Петра Првог 29

Завод за заштиту споменика културе Ниш, на основу члана 75 став 1 тачка 2 а у вези са чланом 107 Закона о културним добрима (Сл.гласник РС број 71/94) и на основу члана 48 Закона о планирању и изградњи (Сл.гласник РС број 72/09, 81/09 и 06/10) решавајући по захтеву Инфоплана д.о.о. Аранђеловац, издаје

А К Т

О условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду Плана детаљне регулације комплекса око цркве “Светог Јована” на брду “Комњига” КО Орљане у општини Доњевац

1.Непокретна културна добра на простору обухвата Плана детаљне регулације

На простору обухваћеном предметним планом детаљне регулације регистровано је и утврђено једно културно добро – цркве Светог Јована. Црква је утврђена за културно добро – споменик културе на основу Решења Републичког завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НР Србије број 543/47 од 17.11.1947 године. Црква се налази на кп.бр.711 КО Орљане, у приватној (црквеној) својини. Граница заштите културног добра дефинисана је спољашњим ивицама катастарске парцеле број 711. Граница заштићене околине дефинисана је спољашњим ивицама належућих катастарских парцела које су у државној својини.

Сакрални комплекс чине црква, звоник и новоизграђена капела. Лоциран је на заравњеном платоу врха брда “Комњига” који доминира простором. На простору заштићене околине налази се култно место “Шупља стена” које чине јединствену целину са комплексом цркве.

До комплекса се стиже приступним путем који полази са североисточне стране подножја брда и пратећи изохипсе терена платоу на врху брда прилази са јужне стране. Дуж источне стране подножја врда простире се траса ауто пута. Црквена грађевина датира из преднемањихког (византијског) периода. Подигнута је пре 12.века. Спада у малобројну групу релативно добро очуваних споменика из византијског периода на овим просторима. Својим значајем превазилази оквири локалног и заузима значајно место у историји византијске сакралне архитектуре. Грађевина је скромних димензија, једнобродне форме

без куполе. Највише је страдала средином друге половине 19. века. Садашњи изглед је резултат обнове са почетка 20. века. Систематским истраживањем и проучавањем могуће је у највећој мери обновити њене изворне архитектонске вредности. Током друге половине 20. века простор споменског комплекса тј. врха брада је значајно девастиран. Најпре је изграђен далековод а потом и две базне станице мобилне телефоније.

Опште мере заштите културног добра дефинисане су актом односно

Решењем о утврђивању и подразумевају:

- Не може се поправљати, рестаурирати, дозиђивати нити рушити, а у њеној околини забрањена је свака градња и ма каква промена облика терена без прибављених услова и сагласности Завода.

2. Услови заштите утврђеног културног добра као и простора његове заштићене околине

Обзиром да предмет обраде плана није само културно добро (црква), већ шири простор у његовом окружењу, у поступку израде плана примењиваће се следећи општи услови заштите утврђених, евидентираних и културних добара под претходном заштитом:

- Планским мерама не сме бити угрожен интегритет, нити споменичка својства културних добара, односно добра која уживају претходну заштиту.
- Планским мерама треба створити оптималне услове за чување и трајну заштиту и презентацију културних добара и добара под претходном заштитом.
- На заштићеним добрима и њиховој заштићеној околини не смеју се изводити никакви радови који могу променити њихов садржај, природу или изглед, без претходно прибављених посебних услова и сагласности надлежног Завода.
- Непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту могу се користити у својој изворној или одговарајућој намени, на начин који неће ни у чему угрозити њихова основна споменичка својства.
- Власник, корисник или други субјект који по било ком основу располаже непокретним културним добром или добром под претходном заштитом дужан је да га чува и одржава с пажњом тако да не дође до оштећења или уништења његових споменичких својстава.
- Завод за заштиту споменика културе посебним правним актом утврђује конкретне услове чувања, коришћења и одржавања, као и услове за предузимање конкретних мера заштите за свако појединачно културно добро или добро под претходном заштитом. Акт се прибавља пре издавања локацијске дозволе. На основу њега се ради Пројектна документација која се доставља Заводу на сагласност.
- Планом детаљне регулације могу се планирати само интервенције у простору које неће угрозити заштићена културна добра и добра под претходном заштитом већ ће допринети њиховој трајној заштити и пуној афирмацији.

3. Мере заштите утврђеног непокретног културног добра као простора његове заштићене околине

Предметним ПДР-ом треба утврдити мере заштите непокретног културног добра, простора његове заштићене околине као и евидентираних добара и добара под претходном заштитом. Утврђене мере ће се примењивати и реализовати као део активности на спровођењу Плана, и то:

- a. Законом регулисане обавезе:
 - Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошке садржаје или предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе, као и да предузме мере да се налаз не уништи и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.
 - Инвеститор радова дужан је да обезбеди средства за истраживање, заштиту, чување, публиковање и излагање добра које уживао претходну заштиту а које се открије приликом извођења радова – до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.
- b. Планирати стварање услова за потпуну и трајну заштиту непокретних културних добара (истраживање, заштита, конзервација и рестаурација, ревитализација, презентација и експлоатација) а све са циљем њиховог укључивања у развојне и привредне токове локалне заједнице и друштва у целини.
- c. Предвидети обавезу сопственика, корисника и других субјеката који располажу или се старају о културном добру да пре било каквих интервенција, у складу са Законом, прибављају и спроводе посебне мере и услове заштите и остварују пуну сарадњу са надлежним Заводом за заштиту споменика културе.
- d. Дефинисати основне предуслове за коорекцију већ присутних негативних појава које угрожавају интегритет културног добра и његовог природног окружења. Овде се пре свега мисли на стварање услова за елиминисање реализованих објеката базних станица мобилне телефоније које угрожавају амбијенталне вредности културног добра и његовог окружења.

4. Смернице за примену и спровођење услова и мера заштите у поступку обраде Плана

- a. Услове и мере заштите оперативно користити и применити у поступку обраде Плана, а нарочито за решавање саобраћајница, намена површина и интервенција на партерном уређењу терена, тј. било којој врсти планираних грађевинских радова.
- b. Акт о условима и мерама заштите, поред непосредне примене у поступку обраде плана, обавезно чини и саставни део документационе основне плана.

5. Мишљење Завода на нацрт плана

Нацрт Плана доставља се Заводу за заштиту споменика културе НИШ, на мишљење. Мишљење Завода се обавезно прилаже приликом разматрања и усвајања плана.

6. Обавеза уграђивања и примене услова и мера заштите

- a. Акт о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду Плана детаљне регулације комплекса око црве Светог Јована на брду "Комњига" КО Орљане у општини Дољевац, обавезно се уграђује у Нацрт плана, односно чини саставни део документационе основе плана. Истовремено овај Акт не ослобађа подносиоца захтева обавезе прибављања посебних појединачних акта о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара у случају потребе израде појединачних пројеката и предузимања појединачних мера активности, за свако културно добро понаособ.

У супротном Завод, у складу са законском обавезом, а у циљу отклањања пропуста, о свему обавештава Министарство надлежно за послове културе.

- b. За обраду и достављање предметног Акта, надлежној установи заштите, односно обрађивачу, припада финансијска накнада за додатне трошкове. Накнада иде на терет органа надлежног за припрему плана, односно подносиоца предметног захтева, а све у складу са чланом 107, став 3 Закона о културним добрима (Сл.гласник РС број 71/94).

Обрадио,

Арх. Миле Вељковић, саветник

В.Д. ДИРЕКТОРА ЗАВОДА,

Елена Васил Петровић

Доставити:

- Наслову
- Архиви Завода